

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	CATALUNYA
Municipi	LLUÇÀ
Edifici	Antic monestir canonical de Santa Maria
Direcció	
Coordenades	42.050489 2.035327
Protecció	Bé cultural d'interès nacional 360-MH-ZA Identificador: RI-51-0000274

Descripció

Altitud: 750 metres.

Església romànica d'una antiga canònica de la segona meitat del segle XII. Consta d'una nau coberta amb una volta de canó lleugerament apuntat amb doble arc presbiteral, absis semicircular així com una absidiola a la dreta perpendicular a l'eix del temple; una segona absidiola oposada fou demolida el 1947; encara se'n veuen al terra les traces; fou substituïda per una prolongació, fals braç de transsepte, coberta amb una cúpula semiesfèrica on es guarda el tresor del temple. El cor amb barana de balustres de fusta situat als peus de la nau descansa en una volta i un gran arc rebaixats. Els seus murs són de carreus mitjans irregulars ben escairats, tant per dins com per l'exterior.

Té un petit claustre romànic romboïdal amb columnes de capitells amb relleus de gran qualitat igualment com els que es troben en les respectives impostes; en total hi ha 22 columnes unides per arcs de punt rodó que descansen en un podi de 40 centímetres d'alçada; als angles, uns pilars sostenen l'embigat i unes arcades de mig punt de pedra ben picada que, en diagonal, reforcen i sostenen el sostre; altres poques antigues dependències rodegen el claustre, ja que les que acollien els canonges pràcticament estan arruïnades.

La façana principal del 1661 té un portal de pedra grisa en arc rebaixat i dovellat; l'arc descansa en pilastres toscanes i pedestals d'escàs relleu; una rosassa motllurada està oberta a mitja alçada; més amunt hi ha una motllura horitzontal i un petit òcul sota la cornisa angular i, als caires, pilastres de carreus grans des del sòcol carreuat fins a la cornisa; els murs són de carreus irregulars ben escairats així com també per l'interior. Al segle XV (1428 i 1448) els terratrèmols que van enderrocar altres monestirs del Pre-pirineu també van fer caure la volta de Santa Maria de Lluçà; poc després es va restaurar de manera poc destre tal com es veu avui; la darrera restauració es va fer els anys 1968-1972.

Dimensions: 21'12 x 6'62 x 9'70 metres de llargada, amplada i alçada respectivament; el gruix dels murs arriba a 1'55 m calculat en la porta que dóna al claustre; el fals transsepte en fa 13'50 x 3'00 x 7'20; els quatre costats del claustre fan 12'92 x 9'25 x 9'45 x 12'10 metres. Guarda una còpia de la imatge policromada original romànica de Santa Maria; fou feta el 1972 per Emili Colom; representa Maria asseguda al tron amb el Nen a la falda amb dos canonges agenollats oferents als peus del tron; té en total 67 centímetres d'alçada. Altres imatges: Mare de Déu del Roser i Sant Climent de finals del segle XVII, una Dolorosa del segle XIX de fusta amb ornaments de roba. Igualment guarda una pica baptismal semiesfèrica romànica d'un sol bloc de pedra amb un peu circular poc alt i llis; la seva boca de 95 centímetres de diàmetre, sense cap decoració, hi té a prop una motllura que la cenyeix; és de finals del segle XII o principis del XIII i prové de l'església de Salselles. Conserva una pintura gòtica del segle XIV que fins feia poc estava amagada sota una capa de guix a la volta del cor; actualment es troba retirada del seu lloc i exposada en una dependència adjunta. Tant en l'interior del temple com sota l'enllosat del claustre i a l'exterior del monestir es troben sepulcres antropomorfs, alguns amb restes humanes encara, i en el mur del claustre, sobre mènsules, s'hi veuen dos sarcòfags amb relleus indicatius en el frontal.

Campanar merament funcional aixecat entre el 1585 i el 1661. Té planta pràcticament quadrada (5'35 x 5'30 m) i està coronat per una senzilla cornisa amb gàrgoles als angles i un terrat amb barana metàl·lica. La cel·la està oberta amb una finestra d'arc de mig punt a cada costat; té una fina motllura al dessota. Els seus murs són de maçoneria amb carreus a cantoneres. Per l'interior hi puja una escala de fusta amb barana envellida que arriba fins a la cel·la; des d'allí, amb una escala de mà, a través d'una trapa, es pot accedir al terrat.

Les campanes perdudes durant l'ensulsiada del 1936 van anar essent substituïdes. Avui s'hi troben les següents: una de petita (50 kg) amb nom de Roser de l'any 1942; una altra de grossa del 1959; i una tercera portada des de la parròquia de Salselles el 1973 que hi havia en aquella església des del 1945 i que, per haver quedat abandonat aquell poble, va considerar-se convenient traslladar-la abans que la fessin desaparèixer mans carronyeres.

Situació: adossat al mur nord en l'angle nord-est que fa amb el transsepte, prop de la capçalera orientada a llevant.

Alçada: 21'43 metres.

Campanes	
Fotos	8
Tocs actuals de campanes	
Conservació, manteniment	
Propostes	
Autors de la documentació	DALMAU i ARGEMIR, Delfí
Data	30-08-2005

Campanes actuals

Localització	Campana	Fonedor	Any fosa	Diàmetre (en cm)	Pes
Cel·la de campanes	Roser (1)	BARBERÍ	1942		50
Cel·la de campanes	Campana (2)	BARBERÍ	1945		
Cel·la de campanes	Campana (3)	BARBERÍ	1959		

Información completa: [Antic monestir canonical de Santa Maria - LLUÇÀ \(CATALUNYA\)](#)

PDF (30-06-2026)